

-dle rozdělovníku-

Váš dopis zn./ze dne:

Č. j.:
MHMP 424811/2025
 Sp. zn.:
S-MHMP 2052957/2024

Vyřizuje/tel.:
Ing. Klára Pistorová
236 004 425
 Počet listů/příloh: **9/0**
 Datum: **28.04.2025**

ZÁVĚR ZJIŠŤOVACÍHO ŘÍZENÍ

Odbor ochrany prostředí Magistrátu hlavního města Prahy (dále též „OCP MHMP“) jako příslušný úřad podle § 22 písm. a) a § 23 odst. 10 písm. a) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o posuzování vlivů na životní prostředí), ve znění pozdějších změn (dále též „zákon“), po provedeném zjišťovacím řízení došel podle § 7 odst. 5 zákona k následujícímu závěru:

Záměr „Lom Požáry“ může mít významný vliv na životní prostředí, a proto podléhá posouzení podle zákona.

Oznamovatel je tak podle § 8 odst. 1 zákona povinen na základě oznámení, vyjádření k oznámení a tohoto závěru zajistit zpracování dokumentace osobou k tomu oprávněnou podle § 19 zákona. Dokumentace musí obsahovat náležitosti uvedené v příloze č. 4 k zákonu (dále též „dokumentace“) a musí být zpracována se zohledněním současného stavu poznatků a metod posuzování a případných výsledků jiných environmentálních hodnocení podle příslušných právních předpisů.

Z provedeného zjišťovacího řízení vyplynulo, že záměr je vhodné upravit tak, aby více zohledňoval zájmy ochrany přírody a krajiny (viz dále odůvodnění).

Příslušný úřad proto doporučuje před zpracováním dokumentace záměr opětovně projednat s OCP MHMP jako dotčeným orgánem (případně s dalšími dotčenými subjekty) s cílem nalézt z hlediska ochrany životního prostředí optimální variantu, tu následně rozpracovat a předložit k posouzení podle zákona.

Posouzení je nezbytné provést v rozsahu podle § 2 zákona s tím, že je třeba detailně popsat způsob provádění sanace a rekultivace lomu. Tento popis by měl být doplněn vhodnými grafickými přílohami (mapy, vizualizace, řezy), ze kterých by bylo možné učinit si jasnější představu o jednotlivých fázích provádění záměru, resp. o jeho konečné podobě.

Při hodnocení záměru je třeba brát v úvahu i možné kumulace a synergie jeho vlivů s vlivy jiných záměrů (realizovaných, povolených, připravovaných, uvažovaných). Jde zejména o záměr „Novostavba trati Praha-Smíchov – Beroun“, resp. o jeho zařízení stavenišť Slivenec A a Slivenec B. Dokumentace by měla dát jednoznačně na jisto, jaké činnosti (stavby, zařízení, opatření) jsou součástí záměru „Lom Požáry“ a které záměru „Novostavba trati Praha-Smíchov – Beroun“ tak, aby nevznikaly pochybnosti při stanovování podmínek k minimalizaci (kompenzaci, eliminaci) vlivů, kontrole jejich plnění odpovídajícím oznamovatelem (Řeporyje Nature s.r.o. x Správa železnic, státní organizace) a ověřování změn záměru (tzv. verifikaci).

V případě, že oznamovatel bude trvat na posouzení v oznámení popsané varianty záměru, je třeba vyhodnocení dopracovat ve smyslu v průběhu zjišťovacího řízení uplatněných vyjádření (viz dále). V dokumentaci je pak třeba podrobně zdůvodnit zvolené řešení s ohledem na požadavek minimalizovat negativní vlivy na životní prostředí.

Příslušný úřad doporučuje, aby součástí dokumentace bylo i přehledné vypořádání všech obdržených vyjádření k oznámení.

Ve smyslu § 8 odst. 1 zákona stanovuje příslušný úřad počet dokumentací pro předložení na 1 vyhotovení v listinné a elektronické podobě.

Identifikační údaje:

Název záměru:

Lom Požáry

Kód záměru v Informačním systému EIA:

PHA1235

Oznamovatel:

Řeporyje Nature s.r.o.; Marty Krásové 923/9, 196 00 Praha 9, IČO: 11977159; oprávněný zástupce: Richard Morávek, Ing. Pavel Nádvorník, jednatelé společnosti

Oznámení:

zpracovatel: Ing. Kateřina Hladká, Ph.D. – držitelka autorizace ke zpracování dokumentace a posudku dle zákona (osvědčení o odborné způsobilosti č.j. 10606/ENV/06, rozhodnutí o prodloužení autorizace č.j. MZP/2020/710/3888)

datum zpracování: srpen 2024

Zařazení záměru dle přílohy č. 1 zákona:

Záměr naplňuje dle § 4 odst. 1 písm. c) zákona, a to ve vztahu k bodu 56 (Zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů s kapacitou od stanoveného limitu – 2 500 t/rok limit) kategorie II dle přílohy č. 1 k zákonu.

Kapacita (rozsah) záměru:

Celková plocha zájmového území činí 120 045 m², z toho 89 620 m² v dobývacím prostoru (DP) a 30 425 m² na pozemcích DP. Většinově se dle katastru nemovitostí jedná o ostatní plochy.

Celkový plánovaný objem uloženého materiálu činí 3 139 000 m³. Rubanina bude předávána kontinuálně, s průměrným denním množstvím cca 3 500 až 4 000 t.

Umístění:

kraj: Hlavní město Praha
obec: hlavní město Praha
městská část: Praha-Řeporyje
katastrální území: Řeporyje

Zájmové území dotčeného záměru leží v jižní části k. ú. Řeporyje, v místě zakončení ulice Na Požáru, jižně od Dalejského potoka. Jedná se o území stávajícího DP Řeporyje (lom Požáry II) a staršího lomu Požáry I jižně od DP.

Charakter záměru:

Záměrem je využití lomu Požáry II pro uložení rubaniny z plánované výstavby železničních tunelů v rámci záměru „Novostavba trati Praha-Smíchov – Beroun“. Materiál bude ukládán do prostoru lomu a počítá se i s využitím opuštěného prostoru lomu Požáry I. V rámci záměru je navrženo využít optimálně celého lomového prostoru k uložení materiálu a zároveň zpřístupnění území lidem a propojení s okolní krajinou.

Možnost kumulace s jinými záměry:

Předložený záměr úzce souvisí se záměrem Novostavba trati Praha–Smíchov – Beroun, která je připravována Správou železnic s. o. Pro tento záměr bylo vydáno souhlasné závazné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí č.j. MZP/2024/710/3367, 19.12.2024).

Lom Požáry II bude využit pro uložení rubaniny z plánované výstavby železničních tunelů.

V rámci projektové dokumentace „Novostavba trati Praha-Smíchov – Beroun“ je hluk ze stavební činnosti řešen v samostatné kapitole. Tato stavba navrhuje v blízkosti lomu Požáry dvě zařízení stavenišť ZS Slivenec A a ZS Slivenec B.

V oblasti je posuzován komplex činností, které souvisejí s hloubením tunelů, které budou probíhat v oblasti technologických šachet na ZS Slivenec A a v oblasti deponií a odvěžky rubaniny na ZS Slivenec B. Protože spolu zařízení stavenišť Slivenec A a Slivenec B těsně sousedí, byl vliv na okolí hodnocen pro souběh prací na obou stanovištích.

Práce v prostoru ZS Slivenec A jsou uvažovány v centrální části, severní části v prostoru deponií a v prostoru šachet ve východní části posuzované plochy. Celkový součet akustických výkonů strojů pracujících na stanovišti zde byl rovnoměrně rozdělen na osm dílčích zdrojů hluku. V prostoru ZS Slivenec B byla mechanizace rovnoměrně rozdělena mezi severní segment ZS, kde bude docházet k nakládce rubaniny na železniční trať, a deponie, kde bude docházet k ukládání rubaniny. Současně je hodnocen provoz dopravníků, které budou propojovat ZS Slivenec A a ZS Slivenec B.

Možnost kumulace s dalšími záměry se nepředpokládá.

Stručný popis technického a technologického řešení záměru včetně případných demoličních prací nezbytných pro realizaci záměru, v případě záměrů spadajících do režimu zákona o integrované prevenci včetně porovnání s nejlepšími dostupnými technikami, s nimi spojenými úrovněmi emisí a dalšími parametry:

Předmětem záměru je sanace a rekultivace původního lomu Požáry II. Materiál použitý v rámci rekultivace bude rubaninou ze stavby „Novostavba trati Praha-Smíchov – Beroun“. Materiál bude do lomu Požáry II dopravován pásovou dopravou. Rubanina bude částečně zpracována na méně jakostní betonové směsi a přebytek bude podzemní pásovou dopravou transportován úpadní štolou na povrch JV okraje DP Řeporyje. Při vyústění úpadní štolky na JV okraji DP bude zřízeno předávací místo, zde bude materiál vážen a rozdělován na dvě navazující dopravní cesty.

1. Uložení do lomu Požáry II jako vedlejší produkt ve smyslu přílohy č. 24 k vyhlášce č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady.
2. Transport na železniční vlečku pro odvoz na jiné lokality.

Celkový plánovaný objem uloženého materiálu činí 3 139 000 m³. Rubanina bude předávána kontinuálně, s průměrným denním množstvím cca 3 500 až 4 000 t.

Doba ukládání a technická rekultivace je odhadována na 4,6 roku za předpokladu ukládání 3 000 t za den. Trvání biologické rekultivace je odhadnuto na 24 měsíců.

Pro uložení materiálu je navrženo využití optimálně celého lomového prostoru a zároveň zpřístupnění území lidem a propojení s okolní krajinou. Součástí revitalizace je vytvoření nových stanovišť pro budoucí biotopy. Nově je navrženo vytvoření soustavy různě hlubokých tůň a mokřadních společenstev. Část pak je navržena pro rekreační využití. Dále se navrhuje založení vinic a sadů. Část prostoru, konkrétně kamenitá plocha bude ponechána volné sukcesi. Navržena je stavba restaurace, vyhlídek z mostů, piknikových míst, koupacího biotopu a vycházkových okruhů. Terénní modelace jsou řešeny s ohledem na statiku svahu. Cestní síť je navržena s návazností na již existující cesty a pěšiny a je koncipována do pěších okruhů. Hlavní části lomu budou dostupné automobilem. Zároveň je počítáno i s postupným navážením vytěženého materiálu, aby lomový prostor mohl být logicky plněn a dané cesty zůstaly pro běžné fungování. Navržená vegetace bude tvořena původními druhy a extenzivními odrůdami, s výjimkou navržených vinic.

Popis technické rekultivace:

Lomové stěny

Lomové stěny na západě a jihu nebudou dotěžovány, ani jinak upravovány. Jejich stabilita bude zabezpečena nasypáním zemního tělesa. Výsypka na severní straně lomu, která je dlouhodobě stabilizována a porostlá náletovou vegetací, nebude upravována. Na svahu výsypky směrem do lomu budou vykáceny náletové dřevinné porosty.

Dno lomu

Dno lomu na úrovni 287 m n. m. nebude dále zahlubováno. Ve východní části lomu, mimo navržené těleso deponie, budou vyhloubeny tůně různých hloubek od 0,5 do cca 2,50 m jako náhradní biotopy za vodní plochy, které budou deponií zasypány. Předpokládaná kubatura výlomu pro tyto vodní plochy je cca 1 400 m³.

Deponie

Těleso deponie bude ukládáno pásovým zakládacím systémem po vrstvách, které budou urovnávány pásovým dozerem a hutněny vibračním válcem. Definitivní technologický postup bude stanoven na základě výsledků inženýrsko-geologického a geotechnického průzkumu v rámci záměru „Novostavba trati Praha Smíchov – Beroun“. Závěrný svah deponie bude v hrubé terénní úpravě konfigurován do etáží o výšce 10 m, sklon etáží 1:1,5 až 1:2. Terén hrubě upraveného tělesa deponie bude pro biologickou rekultivaci definitivně modelován podle navržených biotopů. Detailní řešení modelace povrchu deponie bude upraveno podle prováděcího projektu biologické rekultivace.

Zázemí lomu se zděnými budovami

Tyto objekty budou částečně odstraněny. Objekt sociálního zázemí bude přestavěn k jinému využití, zachována bude přípojka VN 21 kV.

Biologická rekultivace:

Biologická rekultivace lomu Požáry je navržena tak, aby obnovila krajinnou strukturu a vytvořila podmínky pro návrat původních ekosystémů. Proces zahrnuje výsadbu lesních a lučních společenstev, vytvoření vodních biotopů a ponechání části ploch přirozené sukcesi.

Lesní společenstva budou tvořena především původními druhy stromů, jako jsou duby, habry a javory. Luční společenstva budou osázena regionálními druhy trav a bylin.

Významnou součástí rekultivace je vytvoření soustavy vodních ploch, včetně hlubších jezírek a mělkých tůň, které budou sloužit jako biotopy pro obojživelníky, vodní hmyz a další živočichy. Jezírka ve východní části lomu budou hlubší a stabilní, zatímco mělké tůně v západní části budou sezónně zaplavované a napájené srážkami.

Kromě přírodních prvků zahrnuje rekultivace také prvky pro rekreační využití, jako jsou naučné stezky, vyhlídky a pikniková místa.

Pro ochranu ohrožených druhů budou provedena opatření, jako je záchranný transfer obojživelníků do nových tůň a úprava vstupů do jeskynních prostor, aby mohly sloužit jako zimoviště pro netopýry. Celý

proces biologické rekultivace je plánován na dobu 24 měsíců a jeho cílem je vytvoření ekologicky stabilního a přirozeně funkčního prostředí.

Záměr nespadá do režimu zákona č. 76/2002 Sb., o integrované prevenci a o omezování znečišťování, o integrovaném registru znečišťování a o změně některých zákonů (zákon o integrované prevenci). Porovnání s nejlepšími dostupnými technikami (BAT), s nimi spojenými úrovněmi emisí a dalšími parametry proto nebylo provedeno.

Odůvodnění:

1. Odůvodnění vydání závěru zjišťovacího řízení a úvahy, kterými se příslušný úřad řídil při hodnocení zásad uvedených v příloze č. 2 k zákonu:

Podle § 7 odst. 1 a 2 zákona je cílem zjišťovacího řízení u záměrů a jejich změn uvedených v § 4 odst. 1 písm. b) až h) zákona zjištění, zda záměr nebo jeho změna může mít významný vliv na životní prostředí, případně zda záměr může samostatně nebo ve spojení s jinými mít významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, a tedy podléhá posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle zákona. Podléhá-li záměr posouzení vlivů záměru na životní prostředí podle zákona, je předmětem zjišťovacího řízení také upřesnění informací, které je vhodné uvést do dokumentace, a to se zřetelem na povahu konkrétního záměru nebo druh záměru, faktory životního prostředí uvedené v § 2 zákona, které mohou být provedením záměru ovlivněny, a současný stav poznatků a metody posuzování. Součástí odůvodněného závěru jsou rovněž doporučení pro zpracování podkladů k žádosti o jednotné environmentální stanovisko.

Zjišťovací řízení se podle § 7 odst. 3 zákona zahajuje na podkladě oznámení a provádí se podle kritérií uvedených v příloze č. 2 k zákonu. Při určování, zda záměr nebo změna záměru může mít významné vlivy na životní prostředí, přihlíží příslušný úřad vždy k povaze a rozsahu záměru a jeho umístění, k okolnosti, zda záměr nebo změna záměru svou kapacitou dosahuje limitních hodnot uvedených u záměrů příslušného druhu v příloze č. 1 k zákonu kategorie II, k obdržným vyjádřením veřejnosti, dotčené veřejnosti, dotčených orgánů a dotčených územních samosprávných celků a k případným výsledkům jiných environmentálních hodnocení podle příslušných právních předpisů.

Kritéria pro zjišťovací řízení uvedená v příloze č. 2 k zákonu jsou rozdělena na 3 základní skupiny.

I. skupinou jsou hlediska týkající se charakteristiky záměru. Parametry záměru přitom musí být zváženy se zvláštním zřetelem na rozsah a podobu záměru, kumulaci vlivů, využívání přírodních zdrojů, produkci odpadů, znečišťování životního prostředí a rušivé vlivy, rizika závažných nehod nebo katastrof, rizika pro veřejné zdraví atd.

II. skupinou kritérií pro zjišťovací řízení jsou charakteristiky území, do kterého má být záměr umístěn. Parametry dotčeného území musí být zváženy se zvláštním zřetelem na stávající a schválené využívání území a priority jeho trvale udržitelného využívání, relativní zastoupení, dostupnost, kvalitu a schopnost regenerace přírodních zdrojů a schopnost přírodního prostředí snášet zátěž atd.

III. skupinou kritérií pro zjišťovací řízení jsou charakteristiky předpokládaných vlivů záměru na obyvatelstvo a životní prostředí, přičemž potenciálně významné vlivy záměru musí být zváženy ve vztahu k výše uvedené I. a II. skupině kritérií.

Záměrem je sanace a rekultivace bývalého lomu Požáry II uložením 3 139 000 m³ (cca 5 022 400 t) rubaniny z železničních tunelů realizovaných v rámci Novostavby trati Praha-Smíchov – Beroun. Tento materiál má

být předáván k uložení kontinuálně, a to přibližně v průměru 3 500 až 4 000 t za den. Podle oznámení půjde o vedlejší produkt ve smyslu přílohy č. 24 vyhlášky č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady, ve znění pozdějších předpisů.

Záměr tak naplňuje ust. § 4 odst. 1 písm. c) zákona, a to ve vztahu k bodu 56 kategorie II dle přílohy č. 1 k zákonu – Zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů s kapacitou od 2 500 t/rok. Zákonem stanovený roční limit má být v daném případě dosahován již dříve než za den (průměrně 3 500 až 4 000 t za den).

Záměr má být realizován v letech 2029-2036, a to na ploše 120 045 m². Jde tedy o plošně rozsáhlý záměr, jehož realizace má probíhat poměrně dlouhou dobu. Navíc způsob provedení rekultivace dlouhodobě ovlivní vývoj lokality.

Jak je již výše uvedeno, záměr přímo souvisí s novostavbou železniční trati Praha-Smíchov – Beroun. Tento záměr byl posuzován z hlediska vlivů na životní prostředí (viz Informační systém EIA – kód záměru MZP513). Součástí tohoto záměru jsou mj. zařízení stavenišť (ZS) Slivenec A a Slivenec B s tím, že ZS Slivenec B je situováno v bezprostřední blízkosti lomu Požáry. Rubanina bude v podzemí částečně zpracována na méně jakostní betonové směsi a přebytek bude podzemní pásovou dopravou transportován úpadní štolou na povrch v prostoru jihovýchodního okraje DP Řeporyje. Při vyústění úpadní štoly bude zřízeno předávací místo, kde bude materiál vážen, deponován a dále dopravován buď k uložení do lomu, nebo k nakládky na železnici k uložení ve vzdálenějších lokalitách. Takto kombinovaná varianta odvozu materiálu ze stavenišť byla Ministerstvem životního prostředí posouzena jako přijatelná – viz souhlasné stanovisko k posouzení vlivů provedení záměru „Novostavba trati Praha-Smíchov – Beroun“ na životní prostředí č. j. MZP/2024/710/3367 ze dne 19. 12. 2024. Vlastní sanace a rekultivace lomu Požáry tak, jak byla nyní společní Řeporyje Nature s.r.o. oznámena, nebyla Ministerstvem životního prostředí posuzována.

Oznámení zmiňuje další záměry v území – D0 515 zkapacitnění, Obchvat obce Ořech – silnice III. třídy, LA Řeporyje. Podle zpracovatelky oznámení však k významným kumulativním a synergickým vlivům s vlivy záměru Lom Požáry nebude docházet.

Záměr má být realizován na území městské části Praha-Řeporyje (990,3 ha, cca 6 000 obyvatel), mimo její centrální část, v blízkosti hranic s městskými částmi Praha 13 a Praha-Slivenec. Podle oznámení budou příslušné hygienické limity hluku během realizace záměru splněny, a to i při zohlednění souběžné stavby železniční trati Praha-Smíchov – Beroun. Stejně tak realizace stavby nebude pro své okolí příčinou překročení ročních imisních limitů sledovaných znečišťujících látek a nepovede k výraznějšímu zhoršení stávající situace v dané lokalitě, a to při aplikaci v oznámení definovaných opatření (jsou součástí záměru). Významné negativní vlivy na veřejné zdraví se tak taktéž nepředpokládají.

Možné významné ovlivnění předmětu ochrany nebo celistvosti jakékoliv evropsky významné lokality či ptačí oblasti, a to samostatně či ve spojení s jinými záměry, bylo příslušným orgánem ochrany přírody vyloučeno – viz stanovisko OCP MHMP č. j. MHMP 182872/2024 ze dne 13. 2. 2024).

Záměr je však situován na území přírodního parku Prokopské a Dalejské údolí a zasahuje do ochranného pásma národní přírodní památky Požáry. Z hlediska ochrany přírody a krajiny jde o velmi cenné a zranitelné území. Jak vyplývá z oznámení, záměr představuje významný zásah do biotopu řady zvláště chráněných druhů. S ohledem na významnost biotopu jako rozsáhlé plochy s blokovanou sukcesí, která poskytuje prostor pro rozvoj méně konkurenčně schopných druhů a pro druhy se specifickými nároky, jsou podle orgánu ochrany přírody OCP MHMP provedené průzkumy nedostatečné. Záměr reprezentuje kompletní změnu

stávajících přírodních charakteristik lomu daných jeho zavezením. Navrhovaný způsob rekultivace podle OCP MHMP nedostatečně hájí veřejný zájem na ochraně přírody, proto s ním nesouhlasí. Je třeba podrobnější posouzení, resp. úpravy záměru, což vyplývá i z vyjádření hlavního města Prahy a městské části Praha 13.

V průběhu zjišťovacího řízení bylo taktéž vyjadřujícími se subjekty upozorňováno na ekologickou újmu vzniklou pokácením dřevin rostoucích mimo les, kterou bude nezbytné kompenzovat.

Jak je již výše uvedeno, záměr je lokalizován do přírodního parku Prokopské a Dalejské údolí. Přírodní parky jsou zřizovány k ochraně krajinného rázu s významnými soustředěnými estetickými a přírodními hodnotami. Podle oznámení dojde k rušivému zásahu do zákonných kritérií krajinného rázu, a to na úrovni až středně silného ovlivnění.

Podle nařízení č. 10/2014 Sb. hl. m. Prahy, o zřízení přírodních parků na území hlavního města Prahy, na území přírodních parků nelze umisťovat nové stavby s výjimkou staveb, zařízení a jiných opatření pro zemědělství, lesnictví, vodní hospodářství, těžbu nerostů, pro ochranu přírody a krajiny, pro veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, pro snižování nebezpečí ekologických a přírodních katastrof a pro odstraňování jejich důsledků. Na území přírodních parků se přípouští pouze dostavba stávajících sídelních útvarů, prováděná v souladu s platnou územně plánovací dokumentací, a to za podmínky, že nenaruší charakter lokality a bude plně respektovat jak její architektonicko-urbanistické hodnoty a kulturní identitu, tak osobité krajinné a přírodní znaky včetně zachovaných pohledových horizontů, typických siluet jednotlivých panoramatických plánů krajinných dominant a podobné charakteristiky místa i oblasti. Podle městské části Praha 13 (vyjádření starosty zn. 39/star/2025 ze dne 16. 1. 2025) záměr není v souladu s Územním plánem sídelního útvaru hlavního města Prahy.

Účelem posuzování podle zákona je vyhodnotit velikost a významnost vlivů na životní prostředí a získat tak objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí v navazujících řízeních. Skutečnost, že záměr není v souladu s platnou územně plánovací dokumentací, nemůže ovlivnit velikost a významnost posuzovaných vlivů záměru. OCP MHMP však nemůže tento stav zcela ignorovat, když je hledisko schváleného využívání území a priorit jeho trvale udržitelného využívání uvedeno v příloze č. 2 k zákonu jako kritérium pro zjišťovací řízení. Navíc toto hledisko je třeba brát v úvahu při hodnocení přípustnosti navrhovaných činností ve vztahu k výše citovanému nařízení o zřízení přírodních parků na území hlavního města Prahy. Na druhou stranu je nezbytné upozornit, že soulad záměru s vydanou územně plánovací dokumentací posuzuje příslušný stavební úřad, jehož stanovisko nemá OCP MHMP k dispozici (vyjádření starosty zn. 39/star/2025 ze dne 16. 1. 2025 není z formálního hlediska vyjádřením příslušného stavebního úřadu).

Záměr zasahuje do bilancovaného (výhradního) ložiska vápence. Zasahuje do chráněného ložiskového území CHLÚ Řeporyje a dobývacího prostoru Řeporyje, které bylo stanoveno z důvodu těžby vápence jako stavebního kamene. Předmětná lokalita povrchového lomu Požáry II je v současnosti bez aktivní těžby kamene. Z geologického hlediska představuje dnes neaktivní lom významný geologický profil téměř celým spodním devonem. Jižní část lomu, která je tvořena kolmou skalní stěnou, představuje významný geologický celek, který má vysokou geologickou hodnotu. Plánovaný záměr uložení vytěženého materiálu ze stavby železničního tunelu by podle OCP MHMP tento jedinečný geologický fenomén zcela zničil. V případě realizace záměru je zcela nezbytné přepracovat plán sanace tak, aby byla zachována co největší část obnažené lomové stěny, u které by bylo vhodné zajistit následující geologickou ochranu (např. vyhlášením přírodní památky dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů). Se záměrem v navržené podobě nesouhlasí i Česká geologická služba.

Oznámení, které je podkladem pro vydání tohoto závěru zjišťovacího řízení, podává podrobnější údaje o záměru, o stavu životního prostředí v dotčeném území a o možných významných vlivech záměru na veřejné zdraví a na životní prostředí. Jeho autorka, která je držitelkou platné autorizace v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí, po zvážení všech v oznámení uvedených skutečností došla k závěru, že záměr nemůže významně negativně ovlivnit životní prostředí.

Na druhou stranu byla příslušnému úřadu doručena vyjádření k oznámení (viz dále), ve kterých je vysloven nesouhlas se záměrem a je požadováno jeho plné posouzení. Jedná se jak o vyjádření dotčených orgánů a územních samosprávných celků, tak odborné veřejnosti. Ve vyjádřeních je namítáno nedostatečné vyhodnocení, případně jsou uplatňovány požadavky na jiná řešení či na doplnění opatření k eliminaci, zmírnění či kompenzaci negativních vlivů.

Se zřetelem k výše uvedenému OCP MHMP došel k závěru, že na základě informací nashromážděných v průběhu zjišťovacího řízení nelze jednoznačně vyloučit, že předložený záměr nemůže mít významný vliv na životní prostředí. V takovém případě je povinností příslušného úřadu vydat závěr, že záměr podléhá posouzení dle zákona a určit informace, které je vhodné zpracovat v dokumentaci. Proto OCP MHMP vydává závěr zjišťovacího řízení v tomto smyslu.

Příslušný úřad doporučuje před zpracováním dokumentace záměr opětovně projednat s OCP MHMP jako dotčeným orgánem (případně s dalšími dotčenými subjekty) s cílem nalézt z hlediska ochrany životního prostředí optimální variantu, tu následně rozpracovat a předložit k posouzení podle zákona.

2. Úkony před vydáním závěru zjišťovacího řízení:

Oznámení záměru bylo OCP MHMP předloženo dne 17.12.2024.

Z oznámení vyplývá, že se jedná o záměr naplňující § 4 odst. 1 písm. c) zákona, a to ve vztahu k bodu 56 (Zařízení k odstraňování nebo využívání ostatních odpadů s kapacitou od stanoveného limitu – limit 2 500 t/rok) kategorie II dle přílohy č. 1 k zákonu.

Zahájení zjišťovacího řízení oznámil příslušný úřad dne 20.12.2024. Podle § 16 zákona zajistil zveřejnění informace o oznámení a o tom, kdy a kde je možno do něj nahlížet, na úředních deskách dotčených územních samosprávných celků a na internetu. Elektronická podoba oznámení byla zveřejněna v IS EIA (www.cenia.cz/eia) pod kódem PHA1235. Současně příslušný úřad zaslal informaci o oznámení spolu s žádostí o vyjádření dotčeným územním samosprávným celkům a dotčeným orgánům.

Informace o oznámení byla na úřední desce MHMP zveřejněna dne 20.12.2024. Veřejnost, dotčená veřejnost, dotčené orgány a dotčené územní samosprávné celky mohly zaslat písemné vyjádření k oznámení příslušnému úřadu do 30 dnů ode dne zveřejnění informace o oznámení. Za den zveřejnění se přitom považuje ten den, kdy došlo k vyvěšení informace o oznámení na úřední desce dotčeného kraje. V daném případě tak bylo možné zasílat vyjádření příslušnému úřadu do 20. 1. 2025. Podle § 6 odst. 6 zákona k vyjádřením zasláným po lhůtě příslušný úřad nepřihlíží.

Celkem bylo příslušnému úřadu zasláno 8 vyjádření.

3. Podklady pro vydání závěru zjišťovacího řízení:

Oznámení záměru podle přílohy č. 3 k zákonu bylo zpracováno v srpnu roku 2024 paní Ing. Kateřinou Hladkou, Ph.D., držitelkou autorizace ke zpracování dokumentace a posudku dle zákona.

Podkladem pro vydání závěru zjišťovacího řízení byla rovněž vyjádření dotčených orgánů, dotčených územních samosprávných celků a veřejnosti doručená příslušnému úřadu během zjišťovacího řízení.

4. Seznam subjektů, jejichž vyjádření příslušný úřad obdržel v průběhu zjišťovacího řízení:

V zákonem stanovené lhůtě zaslaly příslušnému úřadu své vyjádření následující subjekty:

- hlavní město Praha (č. j. MHMP 54881/2025 ze dne 20. 1. 2025),
- městská část Praha 13 (zn. 39/star/2025 ze dne 16. 1. 2025),
- Hygienická stanice hlavního města Prahy se sídlem v Praze (č. j. HSHMP 66720/2024 ze dne 10. 1. 2025),
- Obvodní báňský úřad pro územní Hlavního města Prahy a kraje Středočeského (SBS 56696/2024/OBÚ-02/1 ze dne 6. 1. 2025),
- Magistrát hlavního města Prahy, odbor památkové péče (č. j. 52995/2025 ze dne 20. 1. 2025),
- Magistrát hlavního města Prahy, odbor ochrany prostředí (č. j. MHMP 47235/2025 ze dne 16. 1. 2025),
- Úřad městské části Praha 13, odbor stavební (č. j. P13-06895/2025 ze dne 17. 1. 2025),
- Česká geologická služba, Správa oblastních geologů (zn. ČGS-441/25/30*SOG-441/0029/2025 ze dne 16. 1. 2025).

Obdržená vyjádření jsou spolu s tímto závěrem zjišťovacího řízení zveřejněna v Informačním systému EIA (www.cenia.cz/eia) pod kódem PHA1235.

5. Vypořádání vyjádření obdržených v průběhu zjišťovacího řízení:

Příslušný úřad obdržel v průběhu zjišťovacího řízení 8 vyjádření, jejichž podstata je shrnuta níže. Vzhledem k tomu, že OCP MHMP vydává závěr zjišťovacího řízení s tím, že záměr podléhá posouzení vlivů na životní prostředí dle zákona, budou připomínky, požadavky a doporučení vyplývající z jednotlivých vyjádření prověřeny v dokumentaci a případně zapracovány jako podmínky závazného stanoviska k posouzení vlivů provedení záměru na životní prostředí.

Hlavní město Praha (HMP) požaduje posouzení záměru a má následující připomínky:

Uložení materiálu je dotčeno několik zvláště chráněných druhů organismů ve smyslu zákona č. 114/1992 Sb. Proto je nutno už v procesu posouzení podle zákona č. 100/2001 Sb. nebo v dalších fázích projektové přípravy pečlivě a důsledně dopracovat projekt rekultivace prostoru lomu ve smyslu požadavků HMP.

Dále má HMP následující požadavky a doporučení pro zpracování dokumentace, případně do dalších fází projektové přípravy:

Plán sanace a rekultivace lomu spolu se studií rekultivace lomu Požáry II požaduje projednat s OCP jako příslušným orgánem ochrany přírody a Institutem plánování a rozvoje hlavního města Prahy jako hlavním koncepčním pracovištěm pro územní plánování a rozvoj města.

Uvažovaná rekultivace je velkou příležitostí, jak zvýšit biodiverzitu daného prostoru a zároveň zvrátit některé negativní procesy, popsané v hodnocení podle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., zejména degradaci přírodních biotopů, která byla zjištěna srovnáním mapování z let 2001 a 2009. Vzhledem k poloze a významu celé oblasti Dalejského údolí je třeba rekreační aktivity přizpůsobit zjištěným zákonným zájmům ochrany přírody.

Není třeba se obávat větších zásahů do dřevinné vegetace (s výjimkou botanicky zachovalých ploch ve smyslu provedených průzkumů) a omezovat tím podmínky ukládání materiálu z výrubu, jelikož sukcesní procesy mohou snadno a samovolně vegetační kryt brzo obnovit. Záměr je vhodné využít k odstranění biologicky nežádoucích dřevin, především invazních druhů, a není žádoucí vysazovat příliš nových dřevin.

K finálním úpravám terénu je nutno použít výhradně autochtonní materiál (tedy vápenec).

Vytvoření drobnějších a různorodých vodních ploch HMP podporuje. Vytvoření jedné koupací vodní plochy je možné.

Při finálních úpravách terénu je třeba preferovat konkurenčně slabší druhy rostlin, tedy minimalizovat ohumusování ploch a umožnit vytvoření obnaženého kamenitého povrchu s různým sklonem a expozicí.

HMP navrhuje strhnout terén a odstranit zeminy bohaté na sloučeniny dusíku i mimo plochy určené k ukládání materiálu z výrubu.

Finální úprava terénu by měla směřovat k maximální pestrosti (vzniku tzv. mikrohabitatů). Pro celý prostor HMP požaduje navrhnout trvale udržitelný management, který bude schopen zachovat určené plochy se zabrzděnými fázemi sukcese.

Realizací rekultivace (zavezení) lomu lze předpokládat mírné ovlivnění hydrogeologických poměrů. Riziko negativních dopadů, dle přiloženého hydrogeologického posouzení, spočívá zejména ve změně mineralizace podzemní vody. Pro eliminaci nebo snížení tohoto vlivu je nutné dodržet doporučený postup provádění zásypu, který uvádí zpracovatelé hydrogeologického posouzení.

Městská část Praha 13 (MČ P13) nesouhlasí se záměrem, neboť není v souladu s Územním plánem sídelního útvaru hlavního města Prahy.

Doporučuje variantu uložení vytěženého materiálu v lomu Vršany v k. ú. Bylany u Mostu, Ervěnice, Holešice, Hořany, Nové Sedlo nad Bílinou, Strupčice a Vrskmaň, které v současné době disponují neomezenou kapacitou. Naopak lom Požáry II vykazuje kapacitu pouze 3 miliony m³ přebytku rubaniny z předpokládaných 8,6 milionů m³. Vzhledem k předpokládané železniční přepravě bude nutné přebytečnou rubaninu stejně přesunout na Mostecko.

Z hlediska ochrany přírody MČ P13 popisuje záměrem dotčené území a výsledky provedených hodnocení. Upozorňuje, že bude nezbytné kompenzovat ekologickou újmu vzniklou pokácením dřevin, a to realizací kvalitní náhradní výsadby. Dřeviny, které mají být pokáceny, je třeba v souladu s platnými právními předpisy přesně specifikovat. Po vytýčení obvodu stavby bude nezbytné jednoznačně určit ty dřeviny, které mohou být záměrem ohroženy, a ty následně ochránit v souladu s SPPK A01 002 Ochrana dřevin při stavební činnosti a s ČSN 83 9061 Technologie vegetačních úprav v krajině – Ochrana stromů, porostů a vegetačních ploch při stavebních pracích. Lom Požáry je součástí přírodního parku Dalejské a Prokopské údolí, kde je vyhlášena stavební uzávěra. Z toho vyplývají s ohledem na ochranu krajinného rázu jistá omezení, kvůli kterým bude nezbytné záměr projednat s příslušnými správními orgány.

Z hlediska ochrany zemědělského půdního fondu nemá MČ P13 připomínky za předpokladu, že bude dále postupováno v souladu se zákonem č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů.

Z hlediska odpadového hospodářství MČ P13 konstatuje, že se nelze vyjádřit, neboť není stanoven statut rubaniny. Není zřejmé, zda bude s rubaninou nakládáno jako s vedlejším produktem, nebo jako s odpadem.

Z hlediska ochrany ovzduší považuje MČ P13 záměr za přijatelný. Pro snížení emisí doporučuje zavedení opatření na snížení prašnosti, a to v souladu s Programem zlepšování kvality ovzduší (PZKO) zóna jihozápad, který nabyl účinnosti dne 13. 6. 2016. Dále doporučuje v rámci realizace sanace a rekultivace provádět preventivní opatření výrazně snižující prašnost. Jedná se o skrápění ukládané rubaniny během suchých období (kromě pozemní nákladní přepravy) a dále o dodržování pravidel uvedených v „Metodickém pokynu Ministerstva životního prostředí – ochrana ovzduší, včetně stanovení podmínek na omezení emisí ze stavebních strojů a dalších stavebních činností“.

MČ P13 nesouhlasí s dopravou rubaniny nákladními automobily po pozemních komunikacích na území správního obvodu Praha 13. Jelikož rubanina z novostavby železniční trasy bude do lomu transportována podzemní pásovou dopravou přes úpadní štolu a dle oznámení se nepředpokládají kumulativní vlivy se záměry „LA Řeporyje“ a „D0 515 zkapacitnění“, nemá MČ P13 z hlediska dopravy připomínky.

Dále MČ P13 podrobně posuzuje záměr z hlediska jeho souladu s Územním plánem sídelního útvaru hlavního města Prahy s tím, že konstatuje nesoulad.

Z hlediska ochrany vod MČ P13 se záměrem souhlasí. Současně upozorňuje na příslušnost vodoprávních úřadů k projednání záměru a na potřebu vyřešit zásobování vodou a likvidaci odpadních vod z navržené restaurace v souladu s platnou legislativou. Není možná likvidace v bezodtokové jímce na vyvážení, ani vypouštění předčištěných odpadních vod v čistírně odpadních vod s vypouštěním do vod podzemních.

Dále je podle MČ P13 nutné vzít v potaz a vyřešit následující:

Řada studií včetně rozsáhlého výzkumu z České republiky ukazuje, že z hlediska ochrany přírody je nejvhodnějším řešením ponechat oblasti lomů přirozené spontánní sukcesí, která podporuje obnovu biodiverzity a zachování přirozeného charakteru krajiny.

Předložené dokumenty vůbec neřeší skutečnost, že se záměr dotýká, i když jen částečně, ochranného pásma národní přírodní památky Požáry, která je v tomto případě nejen celostátního, ale i mezinárodního významu.

Zkušenosti z České republiky ukazují, že při nově vzniklých vodních plochách, jako jsou například tůně, je nezbytné zajistit adekvátní následnou péči a management. Bez této péče může dojít k jejich degradaci, vysychání nebo naopak k přeměně biotopu, což oznámení nijak neřeší.

Měla by se věnovat větší pozornost nejcenějším biotopům v lokalitě, zejména fragmentům skalních stepí, které představují významné přírodní hodnoty vyžadující ochranu.

Není jasně specifikováno, jaké dřeviny budou použity pro náhradní výsadbu. Při takových opatřeních by měly být preferovány původní druhy, ideálně odpovídající místním ekotypům či genotypům, aby se zajistila ekologická kompatibilita.

Otázkou zůstává, co se stane s místní populací zvláště chráněného druhu koniklec luční český (*Pulsatilla pratensis* subsp. *bohémica*). Pokud bude tento druh zasažen, měla by být zvážena opatření, jako jsou záchranné transfery.

Je nutné jasně prokázat, že použití hutnicích mechanismů, například vibračních válců, nebude mít negativní vliv na hladinu hluku v okolí, a tedy na kvalitu života místních obyvatel.

Zůstává nejasné, zda je rubanina zpracována jako vhodný substrát pro rekultivaci. Je nutné jednoznačně určit legislativní status této rubaniny z hlediska nakládání s odpady.

V oznámení je uvedeno, že plánovaný obchvat obce Ořech je od předkládaného záměru vzdálen cca 960 km a dálnice D0 460 km. Jedná se o zjevnou chybu, která by měla být napravena.

Hygienická stanice hlavního města Prahy se sídlem v Praze konstatuje, že oznámení je zpracováno v dostatečném rozsahu pro posouzení vlivu záměru na veřejné zdraví. V rámci řešeného území se nepředpokládá žádný významný negativní vliv záměru z tohoto hlediska.

Magistrát hlavního města Prahy, odbor památkové péče, připomíná, že záměr (v nevytěžených částech) je zamýšlen v území s archeologickými nálezy a stavebník má tedy již od doby přípravy stavby oznamovací povinnost dle § 22 odst. 2 zákona č. 20/1997 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, vůči Archeologickému ústavu. Stavebník je povinen umožnit Archeologickému ústavu nebo oprávněné organizaci provést na dotčeném území záchranný archeologický výzkum. Jeho zajištění je nutno projednat v dostatečném předstihu před zahájením výkopových prací a stavební činnosti.

Magistrát hlavního města Prahy, odbor ochrany prostředí, jako dotčený orgán požaduje záměr posoudit.

Z hlediska ochrany přírody a krajiny OCP MHMP konstatuje, že záměrem je kompletní změna stávajících přírodních charakteristik lomu Požáry II daných jeho zavezením. Oznámení velice stručně zmiňuje finální podobu území po biologické rekultivaci, která vychází z krajinářské studie Ateliéru Malá Urban, která však není součástí oznámení, a není tedy možné se s ní detailněji seznámit. V rámci studie je navrženo vytvoření soustavy různě hlubokých tůní a mokřadních společenstev. Část je pak navržena pro rekreační využití. Krajinářská studie dále navrhuje založení vinic a sadů. Část prostoru, konkrétně kamenitá plocha, bude ponechána volné sukcesi. Navržena je stavba restaurace, vyhlídek z mostů, piknikových míst, koupacího biotopu a vycházkových okruhů.

Pro řešený záměr bylo zpracováno hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny dle § 67 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen H67) Mgr. Martinou Fialovou, Ph.D., datováno 07/2024. Předmětné přírodovědné průzkumy základně pokrývají botaniku, zoologii obratlovce (obojživelníci, plazi, ptáci, savci) a z bezobratlých pak převážně skupiny brouků (spíše orientační) a motýlů. Z hlediska významnosti biotopu jako rozsáhlé plochy s blokovanou sukcesí, která poskytuje prostor pro rozvoj méně konkurenčněschopných druhů a pro druhy se specifickými nároky, OCP MHMP považuje dané průzkumy za nedostatečné. Požaduje jejich dopracování s ohledem na další skupiny bezobratlých živočichů jako jsou měkkýši, rovnokřídlí, střevlíkovití brouci (více zemních pastí, možná determinace dalších skupin jako pavoukovci atp.) případně blanokřídlí (dlouhodobě exponované misky).

Dále s ohledem na významný zásah do biotopu zvláště chráněných druhů (zaznamenaných v rámci H67) a celkově s ohledem na přírodní fenomény blízkého okolí chráněné obecně pod přírodním parkem Prokopské a Dalejské údolí (soustava zvláště chráněných území včetně národních kategorií) OCP MHMP požaduje výrazně podrobněji zhodnotit a upravit podobu finální rekultivace, včetně návrhu dalších mitigačních a kompenzačních opatření. Jakkoliv obecně orgán ochrany přírody souhlasí s myšlenkou mozaiky biotopů,

stávající podoba rekultivace (odhadovaná pouze z několika výkresů studie Malá Urban) nedostatečně hájí veřejný zájem na ochraně přírody.

V rámci technické rekultivace OCP MHMP požaduje, v případě že dojde k uskutečnění záměru, zachovat co největší podíl odhalených kolmých skalních stěn, a to jak z hlediska geologické cennosti, tak cennosti biologické. Jedná se o významně ohrožené biotopy v rámci české krajiny, jejichž úbytek daný historickými „rekultivacemi“ lomů není vhodné dále podporovat.

Dále orgán ochrany přírody požaduje, aby byly při terénních úpravách realizovány tzv. „severní svahy“, jakožto mitigační opatření a plochy primárně pro bezobratlé živočichy (biotopů skalních stepí a odhalených substrátů), jako dočasná refugia při extrémních klimatických podmínkách jejich hlavních biotopů (jižně orientovaných výhřevných ploch).

V rámci biologické rekultivace OCP MHMP obecně požaduje, v případě že dojde k uskutečnění záměru, přehodnotit rozlohy navržených ploch (lesní společenstva 30 165 m², luční společenstva 44 088 m², sukcesní plochy 16 125 m², roztroušená vegetace 15 267 m², sady 4 391 m², vinice 226 m², kamenité plochy 12 456 m², vodní plochy 1 768 m², pobřežní vegetace 784 m², mokřady 426 m²). OCP MHMP požaduje maximalizovat kamenité plochy (skalní stepi, suťoviště atp.). Stejně jako sukcesní plochy požaduje zhodnotit z hlediska jejich přístupnosti a managementu tak, aby mohlo být zajištěno adekvátní „blokování sukcese“, která v řádu několika let hodnotné biotopy ranných stádií přetvoří v homogenní křoviny, které jsou biologicky a ochránářsky v těchto územích nezajímavé. Výsadbu lesních společenstev doporučuje minimalizovat a maximálně plánovat jako řídký les až lesostep. Luční společenstva musí být založena pod dohledem botanika a orgánu ochrany přírody lokální travobylinnou směsí (z lokalit v rámci Prokopského a Dalejského údolí).

OCP MHMP obecně požaduje vyhodnocení bilance návozu rekultivačních půdních horizontů, včetně ohumusování orníční vrstvou, kterou požaduje minimalizovat a obhájit ve vztahu k ochranou přírody preferované maximální podpoře biotopů vázaných na mělké vápnité půdy až holé substráty. Vyhodnotit vliv plánované zemědělské (sady, vinice, travní porosty) a lesnické biologické rekultivace na biologickou rozmanitost a typické druhy fauny a flóry. Jakkoli se předpokládá uložení převážně vápencových hornin, OCP MHMP upozorňuje, že minimálně 1 metr horního horizontů by měl být z lokálního vápence. Zcela neakceptovatelné je pak ukládání hornin s kyselou reakcí ve svrchních horizontech technické rekultivace.

Dále OCP MHMP požaduje zhodnocení kácení dosavadní náletové zeleně a kácení realizovat spíše více než méně i na okrajích záměru, v rámci dotčeného prostoru (parcel ve vlastnictví či správě oznamovatele). Cílem by měla být snaha o maximální redukce sukcesních křovin/dřevin a podpora extenzivních ploch „bezlesí“ (maximálně podpořit ustupující fragmenty a zajistit rozvoj přírodních biotopů suchých trávníků).

Z hlediska lesů a lesního hospodářství OCP MHMP konstatuje, že v blízkosti záměru (pomocné štoly) se nachází lesní pozemky parc. č. 1453/1 a 1453/2, oba k. ú. Řeporyje. V dalším stupni projednání orgán státní správy lesů požaduje rozpracovat navržené plochy lesních společenstev o rozloze 30 165 m² v rámci biologické rekultivace. Současně požaduje doložit podklad, ze kterého bude patrné, zda záměr nezasahuje do ochranného pásma lesa, které činní 30 m od hranice lesních pozemků.

Z hlediska geologie a ochrany horninového prostředí OCP MHMP sděluje, že dnes neaktivní lom představuje významný geologický profil téměř celým spodním devonem. Jižní část lomu, která je tvořena kolmou skalní stěnou, představuje významný geologický celek s vysokou geologickou hodnotu. Plánovaný záměr uložení vytěženého materiálu ze stavby železničního tunelu by tento jedinečný geologický fenomén zcela zničil.

V případě realizace záměru je zcela nezbytné přepracovat plán sanace tak, aby byla zachována co největší část obnažené lomové stěny, u které by bylo vhodné zajistit následující geologickou ochranu (např. vyhlášením přírodní památky dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů).

Z hledisek ochrany zemědělského půdního fondu, ovzduší, vod, nakládání s odpady a myslivosti OCP MHMP shrnuje informace o záměru a provedených hodnoceních, nemá k záměru zásadní připomínky, popřípadě pouze upozornění na skutečnosti vyplývající z platných právních předpisů.

Úřad městské části Praha 13, odbor stavební, jako vodoprávní úřad souhlasí s předloženým záměrem a upozorňuje na následující skutečnosti:

K povolení k nakládání s důlními vodami je příslušný vodoprávní úřad Magistrátu hlavního města Prahy.

Zrušení stávající studny u stávajícího drážního domku podléhá povolení stavebního úřadu městské části Praha 13.

Bude-li v rámci revitalizace území navržena restaurace, je kromě zajištění vody pro ni nutno vyřešit likvidaci vyprodukovaných odpadních vod v souladu s platnou legislativou. Není možná likvidace v bezodtokové jímce na vyvážení, ani vypouštění předčištěných odpadních vod v čistírně odpadních vod s vypouštěním do vod podzemních – viz § 38 odst. 8 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského (OBÚ) sděluje, že předmětný záměr je navržen v části chráněného ložiskového území CHLÚ Řeporyje č. 16570000, stanoveného k ochraně výhradního ložiska Řeporyje č. 3165700. OBÚ svým vyjádřením vydává dle § 19 zákona č. 44/1988 Sb., o ochraně a využití nerostného bohatství (horní zákon), ve znění pozdějších předpisů, a současně podle § 175 odst. 1 zákona č. 283/2021 Sb., stavební zákon, ve znění pozdějších předpisů, souhlas k povolení shora uvedeného záměru, který je z hlediska jím chráněných zájmů přípustný za podmínky, že bude proveden odpis zásob výhradního ložiska dle § 14a a § 14b horního zákona.

Česká geologická služba, Správa oblastních geologů (ČGS) nesouhlasí se záměrem z následujících důvodů:

Předložený plán sanace a rekultivace lomu Požáry II v k. ú. Řeporyje částečně řeší významný technický problém spojený s ražbou tunelu Praha-Beroun, nabízí využití DP Řeporyje pro uložení části rubaniny z plánované ražby železničních tunelů na trase Praha – Beroun, a to v objemu cca 3 mil. m³ (fakticky by se v případě naplnění této kubatury jednalo o úplné zavezení existujícího lomu). Lom samotný i DP Řeporyje s přiléhajícím okolím by v rámci předloženého plánu měly být přístupné přímo z připravovaného tunelu, což by mimo jiné výrazně minimalizovalo zatížení životního prostředí transportem rubaniny povrchovou dopravou.

Předložený Plán sanace a rekultivace lomu Požáry II ovšem z pohledu ČGS trpí řadou zásadních problémů, a v rámci jeho dalšího zpracování tak bude nutno provést značné úpravy. Jen ve velmi omezené míře totiž respektuje přírodovědnou hodnotu území DP Řeporyje. Předmětný prostor se totiž nabízí pro zcela jiné využití, a to pro transformaci území do formy přírodě blízkého stavu s řadou významných, pro celosvětový geologický výzkum zásadních geologických odkryvů a stanovišť chráněných druhů rostlin a živočichů, které jsou uvedeny v Červeném seznamu ohrožených druhů České republiky jako výrazně ohrožené druhy.

Plán sanace a rekultivace lomu Požáry II naopak počítá s úplným zavezením DP Řeporyje rubaninou z tunelů a s následnou modelací, sanací a rekultivací takto nově utvořeného terénu, který však neodpovídá stavu před započítáním těžby v 19. století. S tím ČGS z hlediska ochrany geologických zájmů nemůže souhlasit. Lze snad připustit dílčí vyplnění některých méně významných prostor (např. v severní části lomu podél již existujících hald) po předchozím multidisciplinárním výzkumu, ale určitě nikoliv v navrhovaném objemu a rozsahu, který je z geologického hlediska neakceptovatelný.

DP Řeporyje se totiž nachází v těsné blízkosti východně od Národní přírodní památky (NPP) Požáry. Ta je mezinárodním hraničním stratotypem oddělení „přídolí“ v rámci globální standardní stratigrafie již od roku 1984. Národní přírodní památka Požáry je i oblastním stratotypem požárského souvrství. Celý geologický profil NPP Požáry zahrnuje i opěrný geologický profil k mezinárodnímu spodnímu hraničnímu stratotypu devonu na Klonku u Suchomast a představuje tak geologický fenomén první třídy umožňující mezinárodní geologické korelace na základě studia makro i mikrofauny a paleospolečenstev nejrozmanitějších organismů, např. graptolitů, akritarch, konodontů, mlžů, ramenonožců, trilobitů atp. Pro studium takového profilu je velmi důležité a nezbytné i studium přechodů do facií mořské pánve odkrytých v jeho nejbližším okolí, tedy právě v DP Řeporyje, ale i v opuštěném lomu Požáry I, jejichž lomové stěny by měly zůstat přístupné i po provedené sanaci a rekultivaci (dosud zůstaly přístupné i po předchozím částečném zavezení dna lomu).

DP Řeporyje odkryl nové profily východně od NPP Požáry, které na ni bezprostředně navazují. Přímo v západní a jižní lomové stěně lomu Požáry II se nachází kandidátský parastratotyp nově definované hranice spodnosedonských stupňů „prag“ a „ems“ i kontinuální, výraznější tektonikou neporušený profil od nejvyšších poloh požárského až po zlíčovské souvrství (přídolí až spodní ems). Jedná se o jeden ze stratigraficky nejúplnějších profilů spodním devonem na světě. ČGS považuje za nutné, aby tento pro celosvětový geologický výzkum zcela klíčový profil zůstal odkrytý pro další studium litologie, hojného paleontologického obsahu i dalších geologických fenoménů. Pro malou míru zvětrání hornin je profil v DP Řeporyje nesmírně důležitý zejména pro studium fyzikální stratigrafie či mikropaleontologie.

ČGS v této souvislosti částečně polemizuje s významným argumentem uvedeným v předloženém Plánu sanace a rekultivace lomu Požáry II, tedy s výraznou nestabilitou příkrých lomových stěn v jižní a západní části lomu. Pravděpodobně nejrizikovější může být v tomto ohledu kvůli svému porušení dílčími zlomy a zejména těžbou západní stěna lomu – zde hrozí drobné opady i skalní řícení; stěna je však v současnosti nepřístupná kvůli jezírku, které se v mezidobí stalo součástí hydrologického režimu celého dotčeného území. Určitě bude nutná sanace některých rizikových partií západní stěny. Dílčí velmi mírné zasypaní paty svahu se zde jeví jako možné, jistě v této části lomu stabilitu lomových stěn zvýší, avšak jen za předpokladu, že nepoškodí mimořádně cenný profil.

V jižní stěně lomu vrstvy zapadají téměř kolmo do skalní stěny či jen pod mírným úklonem a tato geologická stavba tak primárně přispívá ke stabilitě již antropogenně vytvořeného svahu. S výjimkou centrální části jižní stěny, kde je poměrně rozsáhlý sesuv nadložních sprašových hlín a zvětralin do lomu dobře patrný (byl ovšem způsoben nevhodně provedeným odstřelem lomové stěny), tak nelze v jižní stěně lomu Požáry II zřejmě očekávat další rozsáhlejší sesuvy, ale spíše méně rozsáhlé opady lomových stěn, jaké probíhají i v okolních lomech. Ty ostatně v lomu Požáry II již probíhají (viz Plán sanace a rekultivace lomu Požáry II, kapitola 2.4 „Geotechnické poměry“; str. 8-9). Bude nutná sanace a stabilizace lomových stěn zejména částečným odtěžením mocných poloh spraší, které jsou potenciálně nestabilní už možná jen proto, že jsou uloženy na lokálně zkrasovělém podloží (viz některé partie západní stěny lomu, které zřejmě mohou obsahovat krasové výplně a zvětraliny). Stejně tak by mělo být součástí Plánu sanace a rekultivace lomu Požáry II i zabezpečení horního okraje lomu zábradlím, které ale v některých okolních lomech také chybí (např. na přírodní památce Opatřilka). Přirozeně rekultivované vytěžené prostory východně od DP Řeporyje,

ale i na jiných lokalitách v Dalejském a Prokopském údolí, také mají strmé stěny a dna lomů jsou právě pro tuto svou krajinářskou i přírodní hodnotu hojně navštěvována turisty i geologickými exkurzemi. Stejně jako na obdobně vysoké a kolmé Barrandově skále lze přímý přístup ke strmému skalnímu masivu v DP Řeporyje pro veřejnost znepřístupnit.

Předávací místo rubaniny se nachází v blízkosti významného výchozu chýnických vápenců v Zabité rokli – ČGS navrhuje jeho jiné umístění (např. severněji). Tunel do starého lomu i polozasypaný tunel propojující NPP Požáry a lom Požáry I jsou významnými geologickými profily, měly by být zachovány a s povolením příslušných orgánů ochrany přírody by do nich měl být odborníkům umožněn přístup.

Přírodní park Prokopské a Dalejské údolí byl v roce 1993 zřízen proto, aby chránil vzácná společenstva rostlin a živočichů na prvohorních horninách, které tvoří svahy těchto údolí, a aby chránil jedinečné geologické profily sloužící k celosvětovému výzkumu vývoje prvohorní přírody. Hlavním důvodem zřízení tohoto přírodního parku, podobně jako zřízení další více než desítky přírodních parků na území Hlavního města Prahy, ovšem bylo umožnění rekreace Pražanů v klidné a urbánními zásahy neovlivněné přírodě. Dlouhodobé zavážení dna lomu za použití těžké techniky, třebaže za respektování nejpřísnějších technologických omezení, jsou s těmito záměry v rozporu.

V případě DP Řeporyje tak ČGS doporučuje, aby buď vůbec nedošlo k zavážení dna lomu, případně aby tato činnost byla proti předloženému plánu sanace a rekultivace výrazně minimalizována (např. jen na severní části lomu). Jedině horninový materiál získaný začištěním stávajících lomových stěn či pocházející z nejbližšího okolí lomu (silurské a devonské karbonáty a břidlice, spraše) může být použit pro úpravu dna stávajícího lomu s nezbytným vytvořením případných nerovností poskytujících vhodné prostředí pro samovolnou reintrodukcii rostlin a živočichů i pro budoucí návštěvníky.

Zavážení DP Řeporyje jiným materiálem než stejnými horninami jako ve stěnách lomu či v jeho blízkém okolí je naprosto nevhodné a je zcela nepodložené se domnívat, že např. zdánlivě inertní horninový materiál z jiných lokalit s odlišnými geochemickými parametry umožní postupné navracení těch forem života, kterým již nyní slouží výhodné refugium opuštěného lomu po skončení těžby – nejde tedy jen o úniky do podzemních vod či síranovou agresivitu tzv. černých břidlic – geochemické podmínky daného území by pro dlouhodobé přežití vzácných druhů měly respektovat obdobné podmínky, jako panují v okolí.

Mimo svoji hlavní odbornou gesci, ale s plným vědomím obecné odborné odpovědnosti, ČGS upozorňuje, že stávající Plán sanace a rekultivace lomu Požáry II je nepřijatelný i z hlediska ochrany živé přírody. Refugii vzácných suchomilných rostlin a odpovídajících vzácných společenstev živočichů v opuštěných lomech i v průvalem podzemní vody vzniklém jezírku se zabývají odborná pracoviště Akademie věd ČR, České zemědělské univerzity a Univerzity Karlovy. Tato renomovaná vědecká pracoviště by měla být k řešení sanace a rekultivace DP Řeporyje přizvána před samotným uzavřením procesu EIA.

Staré lomy ponechané v koncovém stavu přirozené či přírodě blízké sukcese jsou nedílnou součástí morfologie přírodního parku Prokopské a Dalejské údolí jako celku. Postupnou kolonizací rostlinami a živočichy se stávají významným krajinným prvkem s vysokou biologickou diverzitou a v daném území i potvrzenými výskyty velmi ohrožených druhů živočichů a rostlin uvedených v tzv. Červené knize.

Ukládání vápenců, které budou ražbou tunelů již nadrceny, jako odpadu do této biologicky i geologicky cenné lokality, je nutno označit za zcela nevhodné. Navíc blízká NPP Požáry má charakter světově významné lokality. Z tohoto důvodu ČGS navrhuje daný záměr v předložené podobě zamítnout. Zachování lomu bezesporu zvýší potenciál území pro další výzkumy, ale i pro popularizaci vědy a využití pro širokou

veřejnost. Již nyní je jeho vědecká, edukační i krajinářská hodnota velmi vysoká a z možných řešení je zachování lomu v největším souladu s krasovým charakterem širší zájmové oblasti.

Přílohou vyjádření ČGS je stanovisko SDS/ICS (Mezinárodní komise pro stratigrafii devonu při Mezinárodní stratigrafické komisi ICS/IUGS) k ochraně profilu v západní a jižní stěně lomu Požáry II ze dne 13. 1. 2025.

Závěr zjišťovacího řízení nenahrazuje vyjádření dotčených orgánů státní správy, ani příslušná povolení podle zvláštních předpisů. Tento závěr zjišťovacího řízení není rozhodnutím vydaným ve správním řízení a nelze se proti němu odvolat.

RNDr. Štěpán Kyjovský

ředitel odboru ochrany prostředí
podepsáno elektronicky

Rozdělovník:

1. Oznamovatel

- Řeporyje Nature s.r.o., IDDS: 4czpy5e

2. Dotčená veřejnost veřejnou vyhláškou vyvěšením na úřední desce Magistrátu hlavního města Prahy po dobu 15 dnů, přičemž patnáctým dnem od vyvěšení se písemnost považuje za doručenou

První den zveřejnění:

Poslední den zveřejnění:

3. Dotčené územní samosprávné celky ke zveřejnění na úřední desce po dobu nejméně 15 dnů podle § 16 zákona

- Městská část Praha 13, starosta, IDDS: zv6bsur
- Městská část Praha-Řeporyje, starosta, IDDS: zb9bzi9
- Městská část Praha-Slivenec, starostka, IDDS: 7p9bt2g

OCP MHMP žádá o zaslání dokladu o vyvěšení a sejmutí.

4. Na vědomí

- Hlavní město Praha, náměstkyně primátora hl. m. Prahy pro oblast životního prostředí a klimatického plánu
- Hygienická stanice hlavního města Prahy se sídlem v Praze, IDDS: zpqai2i
- Magistrát hlavního města Prahy, odbor ochrany prostředí
- Magistrát hlavního města Prahy, odbor památkové péče
- Agentura ochrany prostředí a krajiny ČR Regionální pracoviště Střední Čechy, IDDS: ffydyjp
- Úřad městské části Praha 13, odbor ochrany životního prostředí, IDDS: zv6bsur
- Úřad městské části Praha 13, Vodoprávní úřad a speciální stavební vodoprávní úřad, IDDS: zv6bsur
- Obvodní báňský úřad pro území Hlavního města Prahy a kraje Středočeského, IDDS: ixaaduf

5. Spis